

## Література

1. Буйдін В.В., Нор В.Ю., Поспелов С.В., Самородов В.М. Особливості дії екстрактів різних органів ехінацеї пурпурової на ріст коренів ячменю // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2006. - №2. – С. 53 - 57.
2. Буйдін В.В., Нор В.Ю., Поспелов С.В., Самородов В.М. Особливості дії екстрактів різних органів ехінацеї пурпурової на ріст колеоптилів ячменю // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2006. - №2. – С. 33 - 39.
3. Гродзинский А.М. Аллелопатия растений и почвоутомление. – К.: Наук. думка, 1991. – 431 с.
4. Самородов В.Н., Поспелов С.В., Моисеева Г.Ф., Середа А.В. Фитохимический состав представителей рода эхинацея (*Echinacea Moench.*) и его фармакологические свойства (обзор) // Химико – фармацевтический журнал. – 1996. - №4. – С. 32 – 37.
5. Hobbs С.К. *Echinacea*. A Literature Review // *Herbal Gram.* – 1994. - №30. - р.33-48.

## ДОГЛЯД ЗА ВИТКИМИ ТРОЯНДАМИ У ЗИМОВИЙ ПЕРІОД НА ПОЛТАВЩИНІ

*Гомля Л.М., Вовк В.І.*

*Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

Троянди – тепло- й світлолюбні, за походженням, - південна культура. В умовах Полтавщини вони потребують захисту взимку.

Починати підготовку до зимівлі необхідно вже у кінці літа та восени. Усі агротехнічні заходи мають бути спрямовані на припинення інтенсивного росту пагонів. Уже під кінець серпня слід зменшити полив, припинити підживлення рослин азотними добривами, починаючи з другої половини вересня - обмежити зрізування квіток. На кожному куці слід залишити кілька сформованих плодів, це сприяє кращому визріванню пагонів, що позитивно впливає на зимостійкість троянд. Також двох-трьох здерев'янілих пагонів достатньо для формування куца у наступному році.

У нашому регіоні найкраще укривати троянди на зиму наприкінці жовтня або на початку листопада при температурі - 3...-6°C, коли протягом кількох днів уночі земля підмерзне, а вдень відтане. Передчасно вкриті куці, та ще й дуже зволоженим ґрунтом, пліснявіють і випрівають.

Троянди добре зберігаються взимку, якщо під укриттям утримується стала температура в межах мінус 2-5 °С. Найгірше вони зимують, коли взимку спостерігаються різкі переходи від відлиги до стійких сильних морозів або коли відсутній сніговий покрив, а температура знижується до мінус 25-30°C.

Перед укриванням троянди бажано обприскувати їх хімічними препаратами проти грибних хвороб.

У перший рік після садіння всі троянди, незалежно від сорту чи групи, вкривають на зиму повністю. Повністю вкривають і великоквіткові виткі троянди Польсь Скарлет Клаймбер, Нью Доун, Фламментанц та інші. Пагони їх зрізують на висоту 45-50 см, трохи нахилиють, укривають дерев'яними щитами чи установлюють металеві каркаси, потім на них кладуть поролон або цупкий папір чи інший утеплювальний матеріал (краще соснові гілки), а зверху натягують поліетиленову плівку. Усі листки та незрілі пагони видаляють. Стан зберігання рослин взимку можна контролювати. У відлигу чи тривале потепління в укритті роблять душники для надходження свіжого повітря [3].

Інші виткі троянди спочатку окучують при основі куца [1], а далі - їх довгі пагони знімають з підпор, скручують у пучки і кладуть на горбочок землі,

засланий сосновими гілками. Такими ж гілками їх укривають, а зверху засипають землею [4]. Пагони неморозостійких сортів витких троянд також знімають з шпалери чи опори, прищиплюють до землі і накривають тирсою, сухим листям або бадиллям, хвоєю, руберойдом, папером чи іншим матеріалом, який знайдеться в господарстві [5]. Іноді для укривання троянд на зиму використовують торф (не частіше одного разу на 3-4 роки).

За трояндами треба стежити протягом усієї зими. Якщо взимку на ділянку, де вони ростуть, випаде товстий шар снігу, його слід розкидати і зробити душки для доступу свіжого повітря до рослин. Інакше кущі випривають. Особливо небезпечно - коли багато снігу випадає на талий ґрунт: під шаром снігу підвищується температура і троянди починають рости, а коли не вистачає повітря, задихаються і пліснявляють. У малосніжні зими з сильними морозами троянди потрібно додатково вкривати листям, тирсою чи якимось іншим утеплювальним матеріалом. Навесні, як тільки земля відтане і підсохне, починають поступово відкривати кущі .

Згадані способи вкривання троянд на зиму мають істотні недоліки і переваги. Тому, надійним способом укриття троянд на зиму в наших умовах є укриття кущів сосновими гілками і підгортання зверху землею.

#### Література

1. Все о розе: Сорта роз. Размножение. Выращивание. Уход. Рецепты лечения розой. – Днепропетровск: РВВООП “Дніпропетровська книжкова друкарня”, 1999. – 64 с.
2. Мантронова Е.З. Зимостойкость роз в зависимости от способов внесения удобрений. – М.: Издательство МГУ, 1984. – 145 с.
3. Никаких шансов замерзнуть // Мой прекрасный сад. – 2007. - №1. – С.43.
4. Ткачук О.А., Ткачук О.О. Троянди (Кращі сорти, перевірені та рекомендовані для Лісостепу і Полісся України): Довідк.посібник. – К.: Вища шк., 1993. – 207 с.
5. Хоменко Г.П. Виткі троянди // Квіти України. – 2003. - №7-8. – С.38-40.

### **ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНАЯ ОЦЕНКА РЕГУЛЯТОРНЫХ ФАКТОРОВ В ЦЕНОПОПУЛЯЦИЯХ *HALIMIONE PEDUNCULATA* (L.) AELL. НА ПРИМЕРЕ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРИСИВАШЬЯ**

*Грузинова О.М., Котов С.Ф.  
Таврический национальный университет имени В.И. Вернадского*

Растительность Равнинного Крыма характеризуется высокой долей участия в ее составе галофитных сообществ как антропогенного, так и природного происхождения. Увеличение площади засоленных земель в антропогенно трансформированных ландшафтах относится к рангу общемировых проблем и делает необходимым разработку комплекса мер по их рекультивации, важнейшей предпосылкой чему служит детальное изучение распространения и структуры галофитных сообществ. С другой стороны важность подобного рода исследований подчеркивается необходимостью заповедывания эталонных участков галофитной растительности для сохранения биоразнообразия.

Целью данного исследования являлось выявление ведущих факторов среды, определяющих распространение, структуру и динамику сообществ с участием *Halimione pedunculata* (L.) Aell.

Исследования проводились на суглинистых солончаках в Центральном Присивашье, в течение вегетационного периода *H. pedunculata* (июнь-сентябрь), в 2000-2001, 2007 гг. Участок галофитной растительности приуро-